

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI (NR 102)

z dnia 15 stycznia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 102)

15 stycznia 2015 r.

Komisja Administracji i Cyfryzacji, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Orzechowskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o statystyce publicznej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2963).

W posiedzeniu udział wzięli: **Janusz Witkowski** prezes Głównego Urzędu Statystycznego wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Ostrowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Michał Baranowski** i **Radosław Radosławski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji. Witam panie posłanki i panów posłów. Witam pana Janusza Witkowskiego, prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli Narodowego Banku Polskiego i Ministerstwa Zdrowia oraz wszystkich pozostałych.

Stwierdzam kworum. W porządku dziennym mamy rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o statystyce publicznej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2963). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjmuje zaproponowany porządek obrad. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że porządek został przyjęty.

Chcę państwa poinformować, że jutro o godz. 8.45 przewidujemy wspólne posiedzenie Komisji wraz z Komisją Kultury i Środków Przekazu w celu rozpatrzenia poprawki zgłoszonej w drugim czytaniu. Będziemy o tym powiadamiać drogą sms-ową.

Przechodzimy do realizacji porządku obrad. Przypominam, że pierwsze czytanie projektu ustawy odbyło się na posiedzeniu Sejmu w dniu 17 grudnia ubiegłego roku. Dziś przechodzimy do rozważenia koncepcji prac nad szczegółowym rozpatrzeniem projektu. Poproszę pana prezesa Janusza Witkowskiego o krótkie przypomnienie uzasadnienia projektu. Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego Janusz Witkowski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przedkładany projekt ustawy o zmianie ustawy o statystyce publicznej dotyczy ustawy, która została uchwalona w czerwcu 1995 r., a więc 20 lat temu. W tamtych warunkach ustawa była niezwykle nowoczesna. Odpowiadała regułom społeczeństwa demokratycznego i dostosowywała statystykę publiczną do gospodarki rynkowej. Stała się wzorcem dla wielu krajów naszego regionu. Korzystano z jej zapisów, sformułowań, ale także rozwiązań dla systemu statystycznego w krajach, które podobnie jak Polska, zmieniając system społeczno-gospodarczy, dokonywały zmian i budowały podstawy prawne dla funkcjonowania statystyki.

Ustawa o statystyce publicznej z pewnymi zmianami funkcjonuje do dnia dzisiejszego, co świadczy o tym, że na tamte czasy było to rozwiązanie wyjątkowo nowoczesne, nowatorskie, dostosowane do potrzeb funkcjonowania ówczesnego społeczeństwa.

Od tamtej pory upłynęło 20 lat. Wiele zmieniło się w otoczeniu statystyki publicznej, rozumianym jako jej uwarunkowania. Chciałbym zwrócić uwagę na fakt, że obecnie polska statystyka jest ważnym komponentem europejskiego systemu statystycznego. Jest to okoliczność bardzo ważna. Fakt, że należymy do światowego systemu statystycznego,

nakłada na statystykę polską pewne zobowiązania, ale stanowi także o wielu atutach, chociażby z punktu widzenia metodologicznego, organizacyjnego, wyznaczając pewne nasze działania.

Jako część statystyki europejskiej podlegamy cały czas procesom doskonalenia, dostosowania statystyki do potrzeb współczesnej rzeczywistości. Przypomnę państwu, że aktualnie toczy się dyskusja na poziomie europejskim na temat systemu statystyki europejskiej roku 2020. Jest to przykład, jak wiele dzieje się w statystyce i jak ważne to jest dla statystyki krajowej.

To jest niezwykle ważna okoliczność, która nie była uwzględniona w poprzedniej ustawie. Drugi istotny element to zmieniająca się rzeczywistość społeczno-gospodarcza i to w różnych wymiarach. Nowa rzeczywistość zwiększa oczekiwania wobec statystyki, jako narzędzia diagnozowania, monitorowania, programowania, oceny. Jest to nowy sposób myślenia o statystyce na poziomie światowym, europejskim, ale także w naszym kraju. Statystyka staje się ważnym narzędziem, które służy jako przesłanka dla wielu decyzji i działań. Wiele zmian, które się dokonują, wynika zarówno z procesów globalizacji, postępu technologicznego, cykliczności rozwoju, jak i rosnącego znaczenia społecznego wymiaru rozwoju gospodarczego. Dość często mówimy o jakości życia, warunkach życia, jako istotnym elemencie budowania odpowiednich programów rozwoju. W coraz większym stopniu zwiększa się rola statystyki w ujęciu regionalnym, ze względu na pewne działania dotyczące rozwoju regionalnego, polityki spójności. Jest to niezwykle ważne dla doskonalenia i rozwoju statystyki publicznej.

Są jeszcze inne okoliczności, które zmieniają funkcjonowanie statystyki publicznej. W okresie ostatnich 20 lat nastąpiły istotne zmiany w otoczeniu prawnym statystyki. Wspomnę o nowej konstytucji, która inaczej definiuje prawa i obowiązki, to znaczy wzmacnia prawa i obowiązki obywateli. Dotyczy to także możliwości pozyskiwania informacji przez statystykę. Wspomnę również o ustawie o ochronie danych osobowych, który precyzyjnie definiuje możliwości statystyki publicznej. Wiele regulacji pojawiło się również na poziomie europejskim, co wynika z naszej przynależności do europejskiego systemu statystycznego. Należy wymienić Kodeks praktyk statystycznych, który wyznacza elementy dotyczące jakości, sposobu funkcjonowania, procesów koordynacyjnych statystyki, zarówno w zakresie procedur, jak i produktów, które publikuje statystyka.

Wymienię również rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 223, które reguluje zasady funkcjonowania statystyki europejskiej, które przekładają się na odpowiednie funkcjonowanie statystyki poszczególnych krajów. Jesteśmy w przededniu zamknięcia dyskusji nad nowelizacją tego rozporządzenia, które precyzyjnie definiuje warunki funkcjonowania statystyki w poszczególnych krajach.

Nie bez znaczenia dla funkcjonowania statystyki jest ogromny postęp technologiczny i dynamiczne zmiany, zwłaszcza w sferze informatycznej. Wszystkie dziedziny naszego życia podlegają procesom informatyzacji. Dotyczy to również statystyki. Informatyzacja dotyczy z jednej strony możliwości, sposobów, technik, narzędzi pozyskiwania danych, a z drugiej strony sposobów komunikowania się, udostępniania informacji. To jest inny świat. Dobre komunikowanie, szybkie, sprawne, udostępnianie danych także na poziomie regionalnym jest jednym z priorytetów doskonalenia statystyki publicznej. Państwo mieli okazję przekonać się o tym. Przy okazji spisów wprowadziliśmy zupełnie nowe sposoby, kanały pozyskiwania danych. Byliśmy w o tyle dobrej sytuacji, że mieliśmy regulację ustawową. Spis rolny oraz spis ludności podlega odrębnej regulacji ustawowej.

Nadal pracujemy nad bazami danych. Mamy świetne narzędzie, jakim jest STRATEG. Jest to baza danych dla potrzeb polityki spójności. Tworzymy dziedzinowe bazy wiedzy. Jest to związane z postępem technologicznym i rozwojem informatyki. Powinno to być uregulowane ustawowo.

Należy także zwrócić uwagę na pojawienie się nowych źródeł danych. W uzasadnieniu do projektu nowelizacji podkreśliliśmy potrzebę korzystania z tzw. administracyjnych źródeł danych. To jest historia w statystyce europejskiej, która ma już wiele lat. Pojawiają się nowe źródła danych, określane jako zbiory masowe, wynikające z faktu, że mamy do czynienia z informatyzacją i zbieraniem informacji w poszczególnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego. Jest to wyzwanie dla statystyki polskiej na naj-

bliższe lata. Trzeba w szerszym zakresie wykorzystywać źródła administracyjne. Przy okazji spisu zidentyfikowaliśmy ok. 600 baz danych, rejestrów, zbiorów, które istnieją w Polsce. Jednak tylko niewielka ich część jest użyteczna dla statystyki.

Gdyby w większym stopniu mogła z nich korzystać statystyka publiczna, jak to się dzieje w krajach skandynawskich, być może statystyka miałaby inne oblicze. Nie musiałaby odwoływać się do podmiotów, przedsiębiorstw, osób, lecz wykorzystywałaby dane administracyjne. Do tego zmierzamy.

Jak państwo zauważyli, jest wiele okoliczności, które powodują nowe uwarunkowania statystyki publicznej na najbliższe lata. Zadecydowany one o tym, że rząd zaproponował nowelizację ustawy o statystyce publicznej. Kluczowe są trzy kwestie. Po pierwsze, dostosowanie regulacji prawnej, stwarzającej możliwości dla statystyki publicznej korzystania z danych osobowych, zgodnie z konstytucyjnymi zasadami ochrony praw i wolności człowieka i obywatela. Jest to niezwykle ważna zasada. Generalny inspektor ochrony danych osobowych zwracał nam uwagę, że nasza regulacja ustawowa nie jest spójna z nowymi zapisami konstytucyjnymi. Do tej opinii przyłączyła się również rada legislacyjna. Poprzez nowelizację zamierzamy doprowadzić do jednoznacznego ustawowego uprawnienia statystyki publicznej do przetwarzania danych osobowych. Uzyskamy spójność pomiędzy zapisami ustawowymi i zapisami konstytucji.

Po drugie, nowelizacja ustanawia gwarancję nieodpłatnego i terminowego dostępu statystyki publicznej do administracyjnych źródeł danych. Na prawie wszystkie źródła administracyjne statystyka nie ma żadnego wpływu z punktu widzenia możliwości wykorzystania, ale także kreowania pewnych reguł postępowania przy tworzeniu tych źródeł, aby mogły być wykorzystane dla potrzeb statystyki publicznej. Regulacja ustawowa pozwoli lepiej współpracować z gestorami, szerzej wykorzystywać dane administracyjne, abyśmy mogli zmniejszyć obciążenia naszych respondentów.

W związku ze zmianami technologicznymi i nowymi sposobami pozyskiwania informacji, ale także udostępniania i komunikowania, niezwykle ważna jest zmiana formuły badań statystycznych. Znalazło to odzwierciedlenie w projekcie nowelizacji.

Wysoka Komisjo, przedkładamy ten projekt w przekonaniu, że państwo posłowie podzielią zaprezentowaną argumentację i przychylią się do proponowanej nowelizacji, która stworzy znacznie lepsze przesłanki do wypełniania misji statystyki publicznej, o której tak pięknie podczas obrad plenarnych mówili wszyscy posłowie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Bardzo dziękuję, panie prezesie. Zanim przejdziemy do propozycji związanych ze szczegółowym rozpatrzeniem projektem, może ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawach ogólnych dotyczących projektu? Pierwsze czytanie odbyło się na posiedzeniu plenarnym, podczas którego prezentowane były stanowiska klubów. Teraz nie ma zgłoszeń do dyskusji.

Chciałbym zaproponować, abyśmy wystąpili do Komisji Finansów Publicznych z prośbą o zaopiniowanie projektu ustawy. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie ma sprzeciwu.

Zgłaszam wniosek, aby powołać podkomisję do szczegółowego rozpatrzenia projektu składającą się z 4 posłów PO, 2 posłów PiS, po jednym posle z PSL, SLD, SP. Czy jest sprzeciw wobec propozycji powołania podkomisji? Nie słyszę.

Poproszę o zgłaszanie kandydatur. Ze strony Klubu PO zgłaszam następujące osoby: pan poseł Jacek Brzezinka, pani poseł Małgorzata Janyska, pani poseł Bożena Kamińska i pan poseł Przemysław Krysztofiak. Ze strony PSL proponuję pana posła Zbigniewa Sosnowskiego. Poproszę o kandydatury ze strony PiS.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Piotr Łukasz Babiarz i Józefa Hrynkiewicz.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Ze strony Solidarnej Polski.

Poseł Edward Siarka (KPSP):

Edward Siarka.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Pan przewodniczący Edward Siarka. Dziękuję bardzo. Czy są inne zgłoszenia? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec powołania podkomisji w składzie, który przed chwilą zaprezentowaliśmy wspólnie? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że podkomisja została powołana. Za chwilę poproszę członków podkomisji do stołu prezydialnego, żebyśmy wybrali przewodniczącego.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Dziękuję państwu za obecność. Chciałbym poinformować, że wystąpiłem do Biura Analiz Sejmowych z prośbą o opinię w sprawie tego projektu. Spodziewamy się, że uzyskamy ją do końca stycznia. Zamykam posiedzenie Komisji.